

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне юридичне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-20-76

До реєстр. № 2553
(повторне друге читання)

ЗАУВАЖЕННЯ

до проекту Закону України про внесення змін
до деяких законів України щодо запровадження на ринку природного газу
обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії
(реєстраційний № 2553)

У Головному юридичному управлінні проаналізовано зазначений проект Закону, підготовлений Комітетом з питань енергетики та житлово-комунальних послуг для розгляду у повторному другому читанні.

За наслідками проведеної юридичної експертизи зазначаємо, що більшість зауважень до цього законопроекту зберегли свою актуальність. Крім того, вважаємо за необхідне звернути увагу на таке.

1. При підготовці цього законопроекту до повторного другого читання не враховано вимог частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, згідно з якою пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту (розділів, глав, статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень), який прийнятий Верховною Радою за основу. Зокрема, це стосується поправок № 35, 36, 41, 43, 44, 72, 80, 88. Головний комітет, як виняток, може прийняти рішення про врахування внесених пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні, якщо про необхідність їх внесення було зазначено у висновках цього головного комітету та/або експертного підрозділу Апарату Верховної Ради і оголошено головою на пленарному засіданні під час розгляду такого законопроекту у першому читанні.

2. Згідно з пунктом 7 законопроекту, за яким планується частину третю статті 15 Закону України “Про ринок природного газу” доповнити абзацом другим, передбачається встановити порядок визначення ціни

природного газу у разі, якщо постачальник “останньої надії” з об’єктивних причин не може виконати умови конкурсу на обрання постачальника “останньої надії” в частині вимог до ціни природного газу та поінформував про це Кабінет Міністрів України.

Як відомо, забезпечення проведення цінової політики не належить до виключних повноважень Верховної Ради України, визначених Конституцією України. Зважаючи на положення пункту 3 статті 116 Конституції України щодо забезпечення проведення цінової політики Кабінетом Міністрів України та правову позицію Конституційного Суду України, викладену в його рішенні від 2 березня 1999 року N 2-рп/99 (справа про комунальні послуги), за якою "політика ціноутворення ... є складовою частиною внутрішньої соціальної політики держави, і забезпечення її проведення, відповідно до пункту 3 статті 116 Конституції України, здійснюється Кабінетом Міністрів України", вважаємо, що прийняття рішення щодо визначення оптимального способу реалізації політики ціноутворення належить до компетенції Кабінету Міністрів України.

Разом з тим, з огляду на положення статей 19 та 120 Конституції України щодо визначення меж повноважень органів державної влади Конституцією та законами України цим законопроектом могли б бути передбачені повноваження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо встановлення порядку визначення ціни природного газу у разі, якщо постачальник "останньої надії" з об’єктивних причин не може виконати умови конкурсу на обрання постачальника "останньої надії", адже згідно з пунктом 3 частини другої статті 3 Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" "формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізація відповідної політики здійснюється Регулятором у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом".

3. Положення підпункту 1 пункту 3 розділу I цього законопроекту щодо визначення вимог до маршруту переміщення природного газу на період до прийняття технічного регламенту та перехідний порядок застосування вимог частин п’ятої-шостої нової редакції статті 18¹ Закону України “Про ринок природного газу” для засобів вимірювальної техніки, по суті, є нормами тимчасової дії, які не можуть розміщуватися в основному тексті законопроекту. З огляду на правила нормопроєктувальної техніки вважаємо за доцільне норми щодо перехідного періоду дії окремих положень цього законопроекту, що містяться в розділі I, розмістити в розділі II “Прикінцеві положення” цього законопроекту, а не вносити їх до чинних законів України.

4. Згідно з новими підпунктами 7¹-7² розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про ринок природного газу" передбачається можливість поширення дії норм цього законопроекту на відносини, що виникли після 1 жовтня 2021 року, тоді як редакція норм зазначених підпунктів 7¹-7² розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про ринок природного газу", у разі їх прийняття, набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Тобто законопроектом допускається зворотна дія закону в часі, що суперечить частині першій статті 58 Конституції України, за якою закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

5. Згідно з пунктом 5 розділу II "Прикінцеві положення" законопроекту передбачається для реалізації положень Податкового кодексу України визначати базу оподаткування при обчисленні середньої митної вартості імпортного природного газу в одиницях об'єму (кубічних метрах). Такий підхід не враховує вимог пункту 7.3 Податкового кодексу України, за яким будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

Тому пункт 5 розділу II "Прикінцеві положення" законопроекту слід виключити, тоді як відповідні уточнення слід вносити законом про внесення змін до Податкового кодексу України.

6. Згідно з пунктом 7 розділу II "Прикінцеві положення" цього законопроекту передбачається надати низку доручень Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Оскільки відповідно до статті 1 Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" ця Національна комісія є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що утворюється Кабінетом Міністрів України, та зважаючи на положення пункту 9 статті 116 Конституції України, за яким повноваження зі спрямування та координації роботи міністерств, інших органів виконавчої влади належать до компетенції Кабінету Міністрів України, вважаємо, що передбачені пунктом 7 розділу II "Прикінцеві положення" доручення знаходяться за межами конституційних засад діяльності Верховної Ради України.

Тому пункт 7 розділу II “Прикінцеві положення” законопроекту слід виключити.

Узагальнюючий висновок: законопроект потребує доопрацювання з урахуванням можливостей, передбачених частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України.

**Заступник керівника
Головного управління**

В. МІЛОВАНОВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Мілованов Володимир Васильович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000445F29005CF69A00
Дійсний до: 01.11.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 07/02-2021/336911 від 02.11.2021

693846